

Savjetovanište za promicanje pravilne prehrane i tjelesne aktivnosti

U Savjetovaništu za pravilnu prehranu i tjelesnu aktivnost pružaju se usluge savjetovanja o pravilnoj prehrani i tjelesnoj aktivnosti te pomoć pri regulaciji tjelesne mase. Savjetovanište je namijenjeno punoljetnim osobama koje žele usvojiti zdrave životne navike.

Tablica 1. Pregled rada Savjetovaništa za promicanje pravilne prehrane i tjelesne aktivnosti u 2025. godini.

Savjetovanište za promicanje pravilne prehrane i tjelesne aktivnosti	
Indikatori rada Savjetovaništa	Ukupan broj u 2025. godini
broj osoba/korisnika	481
broj dolazaka	499
broj obavljenih antropometrijskih mjerenja	481
broj izdanih jelovnika	155
broj izdanih planova vježbanja	132
broj telefonskih savjetovanja i konzultacija	257
broj on-line savjetovanja	272

Savjetovanište za promicanje mentalnog zdravlja

U Savjetovaništu za promicanje mentalnog zdravlja pružaju se besplatne i anonimne usluge poput psihoedukacije, psihološke prve pomoći i inicijalne stručne podrške za mentalno zdravlje, kratkih savjetodavnih intervencija i psihološkog savjetovanja, procjene rizika te potrebe za upućivanje na daljnji tretman, kao i informiranja o uslugama zaštite mentalnog zdravlja koje se nude u zajednici. Od 2023. godine koristi se novi ulazni upitnik koji je prilagođen za online primjenu na LimeSurvey platformi te je izrađen novi protokol rada Savjetovaništa za promicanje mentalnog zdravlja.

Tablica 2. Pregled rada Savjetovaništa za promicanje mentalnog zdravlja u 2025. godini.

Savjetovanište za promicanje mentalnog zdravlja	
Indikatori rada Savjetovaništa	Ukupan broj u 2025. godini
broj korisnika	28
broj individualnih savjetovanja / broj dolazaka	155
broj telefonskih savjetovanja i konzultacija	55
broj on-line savjetovanje	495

Savjetovanište za promicanje spolnog zdravlja

Savjetovanište za promicanje spolnog zdravlja kontinuirano pruža usluge anonimnog i besplatnog informiranja, savjetovanja i edukacije o očuvanju spolnog i reproduktivnog zdravlja, odgovornom

spolnom ponašanju, smanjenju rizika od zaraze spolno prenosivim infekcijama te uslugu testiranja na 7 SPI (najučestalije spolno prenosive infekcije; klamidija, mikoplazma, ureaplazma, gonoreja, trihomonas), HIV, hepatitis B, C i sifilis za korisnike koji su u riziku za te infekcije, a prema procijeni liječnika. U sklopu rada Savjetovališta obilježen je Europski tjedan testiranja na HIV i 7 SPI i Svjetski dan borbe protiv AIDS-a. Organiziran je godišnji sastanak svih Savjetovališta u RH.

Tablica 3. Pregled rada Savjetovališta za promicanje spolnog zdravlja u 2025. godini.

Savjetovalište za promicanje spolnog zdravlja	
Indikatori rada Savjetovališta	Ukupan broj u 2025. godini
broj individualnih savjetovanja/ broj dolazaka	1119
broj obavljenih krvnih testova i izdanih nalaza	1085
broj telefonskih savjetovanja i konzultacija	423
broj on-line savjetovanja	809

Tijekom ETW-a 2025. u Savjetovalište se javilo 409 korisnika. Svi testirani korisnici na HIV su bili negativni. 368 korisnika je testirano na 7 SPI, od kojih je 30.43 % (112) imalo pozitivan nalaz. Ukupno je bilo 71 pozitivnih nalaza na *Ureaplasma parvum*, 35 na *Ureaplasma urealyticum*, 18 na *Mycoplasma hominis*, 4 na *Chlamydia trachomatis*, 3 na *Mycoplasma genitalium*, 1 na *Neisseria gonorrhoeae* i 1 na *Trichomonas vaginalis*. U nekih korisnika zabilježena je koinfekcija s 2 ili 3 uzročnika.

2025. godine zabilježen je do sada najveći broj savjetovanja i testiranja na spolno prenosive infekcije (SPI) u Savjetovalištu za promicanje spolnog zdravlja HZJZ-a. Tijekom 2025. godine Savjetovalište je, u svom redovnom radu, nudilo mogućnost testiranja prema procjeni rizika na HIV, hepatitis B (HBV), hepatitis C (HCV), sifilis

te uslugu testiranja na 7 SPI (najučestalije spolno prenosive infekcije; klamidija, mikoplazma, ureaplazma, gonoreja, trihomonas). Savjetovano je ukupno 1119 korisnika. Od ukupnog broja korisnika, testirano ih je 1085, dok 34 korisnika nije testirano. Među testiranim korisnicima zabilježen je 1 pozitivan nalaz na HIV, 1 na hepatitis B i 3 pozitivnih nalaza na sifilis. Nije zabilježen ni jedan pozitivan nalaz na hepatitis C.

Nacionalni program promicanja zdravlja "Živjeti zdravo"

Aktivnosti NP *Živjeti zdravo* usmjerene su na poboljšanje zdravlja cijele populacije kroz implementaciju u lokalnu zajednicu informiranjem, educiranjem i senzibiliziranjem građana svih dobnih skupina o pozitivnim aspektima zdravih stilova života: pravilnoj prehrani, tjelesnoj aktivnosti, smanjenju prekomjerne tjelesne mase i prevenciji debljine, smanjenju pobola od kroničnih nezaraznih bolesti, promicanjem spolnog i mentalnog zdravlja, ali i stvaranjem okruženja koje djeluje poticajno za provedbu zdravih stilova života.

Ciljana populacija NP *Živjeti zdravo* su svi stanovnici RH, a aktivnosti se provode kroz pet komponenata:

1. *Zdravstveno obrazovanje*
2. *Zdravlje i tjelesna aktivnost*
3. *Zdravlje i prehrana*
4. *Zdravlje i radno mjesto*
5. *Zdravlje i okoliš*

Provedba aktivnosti NP *Živjeti zdravo* je u razdoblju od prosinca 2016. do listopada 2023. godine osnažena sredstvima Europskog socijalnog fonda, u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ za razdoblje 2014.–2020. godine, kroz projekt *Živjeti zdravo*.

ZDRAVSTVENO OBRAZOVANJE – TJELESNO ZDRAVLJE

Aktivnosti Nacionalnog programa *Živjeti zdravo* ukazuju kako redovito bavljenje tjelesnom aktivnošću od najranije dobi predstavlja jedan od temeljnih čimbenika zdravog života, a pozitivna iskustva u djetinjstvu imaju važan utjecaj na stvaranje cjeloživotnih navika i održavanje zdravlja. Zdrave navike i stil života treba usvojiti u što ranijoj dobi, čime se povećava vjerojatnost da tjelesno aktivno dijete postane i tjelesno aktivna odrasla osoba. S obzirom na utvrđenu nisku razinu tjelesne aktivnosti u djece nižih razreda osnovne škole naglasak je postavljen na usvajanje navike za svakodnevnom tjelesnom aktivnošću djece do desete godine života.

U 2025. godini obilježeni su Europski tjedan sporta (OŠ Malešnica s učenicima prvog razreda, 50 učenika) i Hrvatski olimpijski dan (Platak, 80 djece školske dobi) provedbom aktivnosti *Poligon za tjelesnu aktivnost školske djece*. Također, sve osnovne škole koje su uključene u projekt *Poligon* pozvane su da se uključe u obilježavanje te provedu aktivnosti u školi i školskom okruženju kako bi naši učenici bili što više tjelesno aktivni. Održano je interaktivno predavanje o aktivnostima Nacionalnog programa *Živjeti zdravo* na međunarodnom sastanku Mreže mladih savjetnika u organizaciji Pravobraniteljice za djecu u sklopu projekta Europske mreže pravobranitelja za djecu (ENOC) na kojem

je sudjelovalo 28 djece i mladih iz EU-a, zajedno sa svojim koordinatorima i pravobraniteljima za djecu (oko 70 sudionika).

Provedena su predavanja o aktivnostima Nacionalnog programa *Živjeti zdravo* iz područja tjelesne aktivnosti koje su i uvrštene u kurikulum razredne nastave u OŠ Malešnica kao teme za izvannastavnu aktivnost. U osnovnoj školi Ivane Brlić Mažuranić (Rokovci/Andrijaševci) provedena je edukacija učenika, učitelja i predstavnika Zavoda za javno zdravstvo Vukovarsko-srijemske županije o provedbi aktivnosti Nacionalnog programa *Živjeti zdravo* u školi (100 sudionika). Pravilne prehrabene navike stečene u ranom djetinjstvu ključne su ne samo za zdrav rast i razvoj djece, već i za oblikovanje njihovih prehrabnenih izbora u kasnijoj životnoj dobi. Od najranije je dobi važno osigurati djeci raznolik i uravnoteženu prehranu te ih kontinuirano educirati o načelima pravilne prehrane, čime se stvaraju temelji za cjeloživotne zdrave navike.

Aktivnosti Nacionalnog programa *Živjeti zdravo* usmjerene su na intenzivniju provedbu Nacionalnih smjernica za prehranu učenika u osnovnim školama kroz edukaciju, izradu jelovnika te pružanje stručne podrške školama u unaprjeđenju školske prehrane.

Tijekom 2025. godine nastavljeno je mjesečno dostavljanje tjednih jelovnika s pripadajućim normativima svim osnovnim školama u Republici Hrvatskoj, usklađenih s Nacionalnim smjernicama.

Od 13. do 17. listopada obilježen je šesti Tjedan školskog doručka na nacionalnoj razini na temu Doručkom oko svijeta – okusi koji nas spajaju, s ciljem podizanja svijesti o važnosti nutritivno vrijednog doručka za učenike. U obilježavanju je sudjelovalo 235 osnovnih i 6 srednjih škola, a za potrebe provedbe izrađena je i posebna brošura s predloženim aktivnostima.

Radi pregleda stanja i utvrđivanja potreba za dodatnom podrškom, svim osnovnim školama u dva su navrata (u listopadu školske godine 2019./2020. te u lipnju 2022./2023.) putem sustava LimeSurvey upućeni online upitnici o organizaciji školske prehrane. Prikupljeni su podatci o aktualnom stanju i potrebama škola te je izrađeno izvješće, a rezultati istraživanja predstavljani su javnosti 16. listopada na Svjetski dan hrane.

Kako bi djeci omogućili što aktivnije sudjelovanje u aktivnostima promicanja zdravlja te na praktičan način radili na usvajanju zdravih navika, kontinuirano se provode dvije javnozdravstvene kampanje: Tjedan školskog doručka i Tjedan zdravlja u vrtiću.

Tjedan zdravlja u vrtiću pokrenut je u sklopu projekta *Živjeti zdravo*, kako bi zajedno s djecom i obiteljima osvijestili važnost brige o zdravlju i naučili nove načine kako djeci približiti zdrave navike. Petu godinu provedbe, 2025., obilježila je tema tjelesna aktivnost te se u aktivnosti uključilo 204 vrtića sa svojim područnim objektima i ostalih dionika koji se bave ranim odgojem i obrazovanjem djece. Danas je „Tjedan zdravlja u vrtiću“ intervencija koju gotovo trećina vrtića na nacionalnoj razini

dobrovoljno uvrštava u svoj redoviti plan i program rada i prepoznaje važnost promicanja zdravlja u djetinjstvu kroz zabavne i edukativne aktivnosti.

ZDRAVSTVENO OBRAZOVANJE – MENTALNO ZDRAVLJE

U sklopu nacionalnog programa promicanja zdravlja *Živjeti zdravo* od 2020. godine provodi se program zdravstvenog opismenjavanja odgojno-obrazovnih djelatnika u području mentalnog zdravlja djece i mladih *PoMoZi Da*. Program je razvijen u sklopu projekta/programa *Živjeti zdravo* HZJZ-a, sufinanciranoga iz Europskoga socijalnog fonda, u sklopu Operativnoga programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., komponente Zdravstveno obrazovanje, potkomponente Mentalno zdravlje.

Edukativni program se sastoji od dvije razine:

1. Osnovna razina ili preedukacija ima za cilj usvajanje osnovnih znanja potrebnih za prepoznavanje i razumijevanje problema mentalnoga zdravlja djece i mladih, pružanje psihološke prve pomoći i podrške te osnaživanje odgojne uloge učitelja i nastavnika u zaštiti mentalnoga zdravlja djece i mladih. Osnovna razina se provodi u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje i putem CARNET Loomen online platforme za učenje na daljinu. Pokazatelj: ukupan broj završenih
2. Napredna razina je praktična i iskustvena nadogradnja i integracija teorijskoga znanja usvojenoga u sklopu osnovne razine, a uključuje trodnevne radionice koje se provode na županijskim razinama i u suradnji sa ZZJZ. U sklopu napredne razine mentalnozdravstvenog opismenjavanja uče se osnovne vještine pružanja psihološke prve pomoći učenicima koji razvijaju anksiozno-depresivne probleme, doživljavaju pogoršavanje postojećih problema ili proživljavaju emocionalnu krizu. Uči se i primjena vještine psihološke prve pomoći u razgovoru s djecom i mladima koji razmišljaju o samoubojstvu. Pokazatelji: broj edukacija i broj polaznika (odgojno-obrazovnih djelatnika) po godinama (tablica 1) i ukupan broj
3. Napredna plus (+) razina praktična je i iskustvena nadogradnja napredne razine koja uključuje primjenu i uvježbavanje vještine psihološke prve pomoći vezano uz gubitak i tugovanja, konzumaciju alkohola, samoozljeđivanje, traumatska iskustva te suradnju s roditeljima djece s problemima mentalnog zdravlja. Pokazatelji: broj edukacija i broj polaznika (odgojno-obrazovnih djelatnika) po godinama (tablica 1)
4. Sukladno potrebama i planovima, redovito se provode dodatne edukacije stručnjaka u području mentalnog zdravlja djece i mladih koji na županijskim razinama provode *PoMoZi Da* edukacije (3P edukatori) te njihova dodatna usavršavanja. Pokazatelji: broj provedenih edukacija i broj polaznika (tablica 1)

Za provedbu programa *PoMoZi Da* te polaznike publicirani su opsežni priručnici s popratnim edukativnim materijalima i radnim listovima te evaluacijskim upitnicima. Pokazatelji: broj publiciranih priručnika (tablica 1)

Od 2020. do 2025. godine *e-kolegij PoMoZi Da* je završilo preko 4.500 odgojno obrazovnih djelatnika. Odrađeno je ukupno 86 naprednih trodnevnih edukacija koje je završilo ukupno 1506 polaznika, a od 2023. do 2025. godine odrađeno je ukupno 22 jednodnevne edukacije napredne plus (+) razine koju je završilo ukupno 361 polaznik.

Tablica 4. Pokazatelji provedbe i ishoda aktivnosti izražen ukupnim brojem po godinama provedbe

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Trodnevne edukacije napredne razine <i>PoMoZi Da</i> programa							
Broj edukacija		3	15	18	16	27	7
Broj odgojno-obrazovnih djelatnika		59	278	299	287	467	116
Jednodnevne edukacije napredne plus (+) razina <i>PoMoZi Da</i> programa							
Broj edukacija					2	16	4
Broj odgojno-obrazovnih djelatnika					25	283	53
Edukacije novih edukatora <i>PoMoZi Da</i> programa – dvodnevne edukacije							
Broj dvodnevnih edukacija	1	2	1		3		
Broj educiranih edukatora	10	21	12		21		
Dodatna tematska usavršavanja edukatora <i>PoMoZi Da</i> programa							
Broj dvodnevnih usavršavanja					2		
Broj polaznika					93		
Broj publiciranih priručnika	2					3	

ZDRAVSTVENO OBRAZOVANJE – SPOLNO ZDRAVLJE

Odjel za promicanje spolnog i reproduktivnog zdravlja u 2025. godini proveo je jednu javnozdravstvenu kampanju usmjerenu na osvještavanje šire javnosti o važnosti odgovornog spolnog ponašanja te očuvanju spolnog i reproduktivnog zdravlja. Drugi put obilježen je nacionalni Tjedan spolnog zdravlja provedbom javnozdravstvene kampanje u periodu od 09. do 13. lipnja 2025. godine, pod sloganom ‘Nema maženja bez paženja’. Tijekom navedene javnozdravstvene kampanje, u sklopu Savjetovišta za promicanje spolnog zdravlja provodilo se, svakog radnog dana od 15 do 19 sati, anonimno i besplatno (bez uputnice i naručivanja) savjetovanje i testiranje osoba pod povećanim rizikom za zarazu spolno prenosivim infekcijama (SPI). Provedeno je testiranje na HIV, HBV, HCV i sifilis te testiranje iz urina na 7 SPI (*Chlamydia trachomatis*, *Mycoplasma genitalium*, *Mycoplasma*

hominis, Neisseria gonorrhoeae, Trichomonas vaginalis, Ureaplasma parvum i Ureaplasma urealyticum). Navedeni uzročnici pripadaju među najučestalije uzročnike spolno prenosivih infekcija, a infekcije koje uzrokuju su uz to i asimptomatske, zbog čega ih je teško pravovremeno dijagnosticirati, što može imati dugoročne posljedice na spolno i reproduktivno zdravlje pojedinaca. Ovakva mogućnost savjetovanja i testiranja na navedenih sedam uzročnika, do sada je jedino omogućena u okviru zdravstvenog sustava u Savjetovalištu za promicanje spolnog zdravlja HZJZ-a kao jednom od centara za dobrovoljno savjetovanje i testiranje na HIV. Dostupno je savjetovanje prije testiranja, testiranje urina na sedam mikrobioloških uzročnika spolno prenosivih infekcija PCR metodom s Allplex STI Essential Assay Q testovima i savjetovanje poslije testiranja, a u slučaju potrebe i pomoć pri upućivanju na medicinsku skrb, liječenje i psihosocijalnu podršku. Sve usluge za korisnike su bile besplatne, anonimne i na dobrovoljnoj osnovi.

Tijekom održavanja Tjedna spolnog zdravlja, u Savjetovalištu je savjetovano ukupno 166 korisnika, a testirano je (barem nekim od testova na HIV, HBV, HCV, sifilis, 7 SPI) njih 83. Od provedenih testiranja, zabilježen je 1 pozitivan nalaz na hepatitis B. 75 korisnika su testirana na 7 SPI, a u njih 34.66 % (30 korisnika) je zabilježen pozitivan nalaz.

U 2025. godini udruga Iskorak u suradnji sa Odjelom za promicanje spolnog i reproduktivnog zdravlja, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo provela je bio-bihevioralno istraživanje među gej i biseksualnim muškarcima u Hrvatskoj, čiji je cilj bio istražiti prevalenciju HIV-a i spolno prenosivih infekcija te povezana ponašanja u vezi sa seksualnim zdravljem među muškarcima koji imaju spolne odnose s muškarcima (MSM) u Hrvatskoj, koristeći inovativan pristup regrutiranju, koristeći metodu uzorkovanja upravljanog ispitanicima (engl. respondent driven sampling, RDS). Regrutiranje i ispunjavanje biobihevioralnog upitnika provedeni su online pomoću prilagođenog sustava, dok su biološki uzorci (krv, urin, bris ždrijela i anusa) prikupljeni u sedam ustanova diljem Hrvatske (Hrvatski zavod za javno zdravstvo, CST/Savjetovališta pri županijskim zavodima u Osijeku, Splitu, Zadru i Rijeci).

U istraživanje je bilo uključeno ukupno 309 muškaraca koji imaju spolne odnose s muškarcima (MSM). Njihova prosječna dob bila je 35,9 godina. Većina živi u glavnom gradu Zagrebu (74,8%). Prosječan broj seksualnih partnera u posljednjih 12 mjeseci bio je 10,3. Korištenje kondoma pri posljednjem analnom odnosu prijavilo je 39,6% sudionika, dok je 28,0% koristilo PrEP u posljednjih 12 mjeseci. Više sudionika prijavilo je korištenje PrEP-a u RDS-u nego u prigodnom uzorku. Prevalencija HIV-a, antitijela na sifilis, Chlamydia trachomatis, Neisseria gonorrhoeae, Mycoplasma genitalium i Trichomonas vaginalis bila je 3,9% (95% CI 1,7% do 6,0%), 13,6% (95% CI 9,8% do 17,4%), 2,9%

(95% CI 1,0% do 4,8%), 5,8% (95% CI 3,2% do 8,4%), 9,1% (95% CI 5,9% do 12,3%), 0%. Osim za antitijela na sifilis, nisu pronađene razlike u biološkoj komponenti između muškaraca koji imaju spolne odnose s muškarcima u RDS-u i prigodnom poduzorku.

Nakon provedenog istraživanja napravljen je sažetak istraživanja pod nazivom „Sexual health of men who have sex with men in Croatia: results of a biobehavioural survey using respondent-driven sampling with online recruitment and facility-based testing“ koji se javno prikazao na AIDS konferenciji u Parizu. Isti je predstavljen i na CROCMID kongresu u Poreču.

ZDRAVLJE I TJELESNA AKTIVNOST

U sklopu komponente Zdravlje i tjelesna aktivnost provodi se aktivnost *Hodanjem do zdravlja*. Cilj je naglasiti blagotvoran utjecaj i koristi hodanja, kao osnovnog oblika kretanja čovjeka, koja je često zanemarena u paleti brojnih tjelesnih aktivnosti, te potaknuti i pokrenuti redovito organizirano grupno hodanje pod stručnim vodstvom u svim županijama.

U 2024. godini, Turistička je zajednica Ličko-senjske županije, kao jedan od naših partnera u provedbi Nacionalnog programa *Živjeti zdravo*, po šesti put provela aktivnost *Hodanjem do zdravlja* kroz organizaciju Hrvatskog festivala hodanja, u trajanju od dva dana (31. kolovoza u Otočcu i 1. rujna 2024. u Gospiću). Hodanje se odvijalo na 3 rute, po uzoru na višednevne festivale hodanja u drugim europskim zemljama, uz 1200 sudionika.

Također, koordinatori ZZJZ-a pozvani su da u svojim županijama obilježe Nacionalni dan hodanja (prva subota u listopadu) provedbom aktivnosti *Hodanjem do zdravlja* u suradnji s lokalnim zajednicama.

ZDRAVLJE I PREHRANA

Jamstveni žig *Živjeti zdravo*

Jamstveni žig Živjeti zdravo dio je Nacionalnog programa *Živjeti zdravo* i temelji se na pozitivnom označavanju prehrambenih proizvoda koji zadovoljavaju najviše nutritivne kriterije. Označavanje hrane ovim žigom ima za cilj dodatno informirati potrošače te im olakšati odabir proizvoda čiji je sastav u skladu s preporukama za pravilnu i uravnoteženu prehranu.

Isticanjem jamstvenog žiga na prehrambenim proizvodima želi se potaknuti proizvođače na razvoj ili reformulaciju proizvoda prema preporučenim kriterijima za unos energije i pojedinih hranjivih tvari. Aktivnost se provodi u suradnji s potrošačima i proizvođačima, a njezin je krajnji cilj očuvanje i unapređenje zdravlja ljudi. Tijekom 2025. godine, *Jamstvenim žigom Živjeti zdravo* označeno je ukupno 18 proizvoda.

ZDRAVLJE I RADNO MJESTO

U okviru komponente *Zdravlje i radno mjesto*, provodi se aktivnost *Tvrtka prijatelj zdravlja* usmjerena tvrtkama i zaposlenicima te potiče uvođenje posebnih oznaka za radna okruženja koja zaposlenicima omogućuju usvajanje zdravih životnih navika, promiču zdravlje na radnom mjestu i iskazuju pozitivnu brigu o zdravlju zaposlenika.

Tijekom 2025. godine započeo je proces dodijele oznake *Tvrtka prijatelj zdravlja* u 6 tvrtki, u dvije tvrtke provodi se proces recertifikacije statusa „*Tvrtka prijatelj zdravlja*“, a jednoj tvrtki dodijeljen je status „*Tvrtka prijatelj zdravlja*“. Provedene su evaluacije i edukacije u 8 tvrtki, a u 3 tvrtke proveden je Poligon zdravlja. Izrađeni su i poslani edukativni materijali za tvrtke povodom obilježavanja Tjedna zdravlja na radnom mjestu (od 10. do 16. veljače).

Aktivnosti promicanja zdravlja na radnom mjestu predstavljene su na 4 konferencije u Hrvatskoj tijekom 2025.g., od čega su dvije konferencije bile s međunarodnim sudjelovanjem. Na poziv HRT-a djelatnica Odjela za cjeloživotno zdravlje sudjelovala je u radioemisiji „*Vaga života*“ s temom promicanja zdravlja na radnom mjestu. Služba za promicanje zdravlja i Odjel za cjeloživotno zdravlje na poziv Službe za ovisnosti HZJZ-a sudjeluje u aktivnostima vezanim uz implementaciju Nacionalne strategije djelovanja na području ovisnosti za razdoblje 2030. godine (NN 18/2023) s fokusom na prevenciju ovisnosti kod radno aktivne populacije.

Vezano uz „*Zdravlje i radno mjesto*“ u okviru EU projekta *Joint Action to Prevent Non-communicable Diseases (JA PreventNCD)* i radnog paketa WP6 - *Healthy living environment* provodi se pilot aktivnost promicanja zdravlja na radnom mjestu WP6.2.1. *Health - friendly Company* („*Tvrtka prijatelj zdravlja*“). Glavni cilj radnog paketa WP6 je provesti i evaluirati intervencije s integriranim pristupom za rješavanje glavnih odrednica raka i drugih nezaraznih bolesti u različitim okruženjima, kao i međusektorskim aktivnostima koje pokrivaju životni ciklus stanovništva. Pilot projekt *Health - friendly Company* provodi se u radnom okruženju u tvrtkama Cemex Croatia i Hrvatska poštanska banka, a usmjeren je na sljedeće ciljeve: 1. Poboljšanje provedbe programa promicanja zdravlja izradom sveobuhvatnog priručnika s preporukama za provedbu programa na radnom mjestu i najboljim praksama promicanja zdravlja; 2. Jačanje kompetencija i sposobnosti menadžera i zaposlenika za provedbu programa promicanja zdravlja na radnom mjestu; 3. Podizanje svijesti o važnosti promicanja zdravlja na radnom mjestu. U okviru pilot projekta „*Tvrtka prijatelj zdravlja*“ osnovana je radna skupina koja ima zadatak koordinirati, pružiti podršku i implementirati pilot projekt za unaprjeđenje zdravlja na radnom mjestu te osigurati međusektorsku suradnju i aktivno uključivanje svih

relevantnih aktera u provedbi pilot projekata i izradi priručnika s preporukama za promicanje zdravlja na radnom mjestu.

Implementacijom navedenih aktivnosti, kroz suradnju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, radnih organizacija, akademske zajednice i medija, radno mjesto postaje glavno mjesto promicanja dugoročnih promjena ponašanja usmjerenih unaprjeđenju zdravlja zaposlenika, čime se postiže višestruka korist za zaposlenike, poslodavce i za širu zajednicu.

ZDRAVLJE I OKOLIŠ

Kroz komponentu Zdravlje i okoliš nastoji se pružiti najveća moguća razina podrške obiteljima s djecom i drugim ljudima za provođenje zdravih stilova života putem organizacije aktivnosti i infrastrukture unutar okruženja u kojima živimo. Volonteri u parku, kao glavna aktivnost ove komponente ima za cilj usvajanje zdravih stilova života, prosocijalno ponašanje, socijalnu integraciju djece s teškoćama u razvoju, razvoj međugeneracijske solidarnosti te očuvanje životnog okruženja među djecom, mladima i odraslima u zajednici. Pružanjem podrške obiteljima s djecom, kroz strukturiranu organizaciju slobodnog vremena i organizirana međugeneracijska druženja na otvorenom unutar sigurnog i zdravog okoliša u parkovima i dječjim igralištima, žele se senzibilizirati građani o potrebi očuvanja zdravlja i mijenjanju loših životnih navika.

Od 2024. godine, svake se godine povodom obilježavanja Svjetskog dana obitelji, 15. svibnja, pozivaju svi zavodi za javno zdravstvo da u svojoj županiji obilježe ovaj dan provedbom „Volontera u parku“. Ovo obilježavanje provedeno je 2025. godine u Zlataru i Čakovcu, gdje je ukupno sudjelovalo oko 800 sudionika.